

Albina

REVISTĂ - POPULARĂ

apare
în fiecare **Duminică.**

Comitetul de Redacție:

- Ion Kalinderu
- P. Gârboviceanu
- G. Coșbuc
- General P. V. Năsturel
- G. Adamescu
- I. Gtescu
- P. Dulfu
- V. S. Moga
- N. Nicolaescu
- Gr. Teodossiu
- Const. C. Pop-Tașcă.

Noua Parfumerie și Droguerie Medicinală TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lingă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și sapone alese, briliantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonia, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomeți de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și cosmetice igienice, piepțini fini, Odol, periți, paste pentru dinți, thermometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru tualete.

Articole pentru menagiū, ca : ceaiuri, cafea și cacao în sāmânța și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifone cu cari se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirit denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiunii, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sirmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburi alese, rădăcini, scōrțe, frunze, flori și semințe pentru cēiuri, in și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat uleiū din ficat de morun pentru cura de érnă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum : bugițe, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayōne, ciaiuri drageie, elixire, emulsiuni uleiōse, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentōse care, prin rolul ce îndeplinesc unele de fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritōre, sunt preparate cu scopul de a fi întrebuițate la vindecarea suferinșilor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos îndepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de cauciucărie și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetriciei și Chirurgiei, Opticeii și Dentisticeii, ca : vată și tifōne, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectōre și sistematice irigatōre pentru Mōșe și Lhuse, pompe trage-lapte și biberōne, plosci și lighēne de porțelan, specule, ață de mătase și ace, seringi, sonde, aparate inhalatōre, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru dōmne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulverisatōre și vaporisatōre, preservative, suspensōre thermometre maximele cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiū platină, faianță și porcelan, ochelari, fōrfeci și clești, etc.

La cerere, expediază în orī-ce parte a Tărei, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, orī și ce fel de mărfuri din acēstă branșă.

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 » » » 6 luni » 3 | Un număr 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Măsa publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

O scrisoare a M. S. Regelui. — G. Coșbuc, Joile rele. — N. Rădulescu-Niger, La săpat (poesie). — Cristian N. Tapu, Din iesle pe cruce. — Laurenția Grăbinea. — Povestea lui Ștefan cel mare și sfânt. — D. Teleor, Ziaristica Română. — Navarin, Ghețarii. — Istorie, Ciunguzii. — De pe Domeniile Coronei. — A. A. Naum, Din literatura populară. — Informațiuni. — Societăți economice la sate. — Din activitatea cercurilor culturale pastorale. — Bibliografie.

Ilustrațiunile: Aprodul Purice dă calul său lui Ștefan cel Mare și se pune piua ca să se sue pe el. — Ștefan cel mare vedându-se suit pe cal cu ajutorul Aprodului Purice, îl înalță la rang și-l dă numirea de «Movila». — După ce bate pe Albert Regele Poloniei în pădurea Cosminului, Ștefan cel mare pune pe prizonierii Leși să are, spre a semăna «Dumbrava Roșie».

MM. LL. Regele și Regina, însoțiți de AA. LL. Regale Principele Ferdinand și Principesa Maria, cum și de AA. LL. micii principii Carol și Elisabeta au făcut pe vaporul românesc «Orientul», o frumoasă călătorie pe tot lungul Dunărei, de la Vârciorova până la Sulina. Poporul Român a făcut MM. LL. și familiei princiare, o primire din cele mai entusiaste, cum nu s'a mai vădut până în prezent. Acesta arată, că rădăcina arborelui dinastic a pătruns adânc în inima poporului Român.

M. Sa Regele a adresat la sosirea Sa în București, d-lui D. Sturdza, președintele Consiliului de Miniștri, scrisoarea de mai jos:

Scumpul meu Președinte al Consiliului,

In frumoasa călătorie ce am făcut pe Dunăre, de la Vârciorova la Sulina, împreună cu Regina, cu Principele și Principesa României și cu copiii Lor Carol și Elisabeta, Mi s'a dat o nouă și mișcătoare dovadă cât de adânc este înrădăcinată în inima iubitului Meu, popor dragostea cu care suntem înconjurați.

Am simțit o viue emoțiune revădend locurile istorice din războiul neatârănării, unde viteza Mea armată 'și-a întemeiat taima, și cu bucurie M' am putut convinge cât s'au întipărit în mintea și sufletul tinerilor generații, datele mărețe care au înălțat Regatul. La Calafat, Corabia, Silișora, Turnu-Măgurele și la Oltenița s'a reamintit, cu cuvinte pline de căldură, această epocă în veci neuitată. La Smârdan și Vidin, ca și la Rahova și Nicopoli, de unde Mi s'a trimes semne de amintire recunoscătoare, gândirea Mea s'a îndreptat către vitejii cari au înseris aceste nume în istoria Patriei.

Asemenea Mi s'a umplut inima de bucurie când, ajuns la hotarul Dobrogei, am fost salutat pe ambele țărmuri ale Dunării de credinciosul Nostru popor. Această primire călduroasă a Dobrogenilor, cari au alergat din satele și orașele cele mai depărtate, va rămânea neuitată.

Un simțimânt de mulțumire sufletescă M' a pătruns constatând desvoltarea porturilor noastre și progresele vedite ale celor două orașe surori Brăila și Galați, care Ne-au întâmpinat cu un avânt așa de mișcător.

Aceste progrese se datoresc marelui rețeli de căi ferate care, îndrumând cu înlesnire produsele muncii naționale spre Dunăre, a îndecit însemnătatea economică a acestui puternic fluviu și a dat porturilor noastre maritime tirésca lor menire întru propășirea țării.

Indeplinesc o datorie scumpă sufletului Meu, rugându-vă a arăta tutulor viele Noștre mulțumiri pentru strălucita primire făcute Mie, Reginei și Membrilor Familiei Mele în toate orașele, satele și cătunele străbătute, ale căror ovațiuni nesfârșite, Ne-au însoțit din munții Mehedinților până la Marea Neagră.

Amintirea acestei călătorii va rămânea neștersă în inimile tinere ale urmașilor Mei, chemați a conduce o-dată destinele scumpei Noștre Români; iar Eu pot fi mândru de un popor care Mă înconjură cu atâta dragoste și' Mi dă dovezi de atâta cre-

dintă, la care răspund cu aceeași căldură de inimă, prin urările cele mai ferbinți pentru ca Dumnezeu să nu înceteze a revărsa asupra lui bine-cuvântările Sale.

Primește, Scumpul Meu Președinte al Consiliului, încredințarea sentimentelor de afecțiune ce ți păstrez.

București, 5 Mai 1904.

CAROL.

JOILE RELE.

Serbătorile cele mai «legate» dintre câte le țin femeile — și pe-alocuri și bărbații — sunt negreșit joile rele. Acestea sunt de obicei nouă la număr, dar pot să fie și două-spre-dece și cinci-spre-dece. Ele sunt de două feluri: «fulgerătoarele» și cele de după Paști. Fulgerătoarele sunt trei și un fel de treime nedeslipită: Joia din săptămâna albă, cea din săptămâna luminată și cea din săptămâna de după Rusalii, adică cea d'întâiu din Postul mare (dacă-l luăm de opt săptămâni cu a brânzei), cea d'întâiu de după Paști și cea d'întâiu de după Rusalii. Aceste se numesc prin Banat Joii nepomenite, iar femeile le țin ca să nu le jöce Nepomenita, cum sunt Sân-Tóderii ca să nu le jöce caii. Sfinta asta, Nepomenita, e un fel de Mamă a Pădurii și n'are alt nume, și dacă-l are nu e bine să i-l pomenesci. Aceste decii sunt 3 Joii nepomenite între Joile rele. Acum Joia din săptămâna patimilor e Joii-mare, și după numele ei aü iscodit ómenii altă gogoriță, vestita Joii-măriță, ori mai bine Joii-mărițele, care ar fi chipul tot niște Mame ale Pădurii, ori niște Iele, ori alt-cevã așa în felul Rusaliilor și a Todorusaliiilor și a cailor lui Sân-Tóder.

Dar în Joia asta se lucră de ale casei; ea stă singură de capul ei, cu tóte că Joii-mărițele aü putere asupra tuturor oilor celor rele ori câte-ar fi. Adevăratele Joii rele încep cu Joia de după Paști și o țin lanț, una după alta, până se împlinesce numărul obicînit, după locuri. Ori până la sfîntul Onofrei (12 Iunie), ori până la Sân-Petru. Lucrul, cum veđi, se încurcă rău. Ba se încurcă și cu Joia Ispasului, căci dacă e vorba să ții nouă Joii, ce te faci cu Joia asta care e serbătoare bisericescă și o ții «de poruncă», iar Joile rele trebuie să le ții de bună voe. Decii ea scurtă Joile rele cu una, prin urmare trebuie împlinită cu alta, anume cu joia dintr'adoua săptămână de după Rusalii. Și tot n'ajunge! Obiceiu e să ții nouă jöi «de după Paști». Până la Rusalii sunt șapte, dar una e Ispasului, decii numai șase.

Ca să faci nouă, ții și joia dintr'a treia săptămână după Rusalii. Dar prima Joie de după Paști o poți scote și pe ea dintre cele 7 până la Rusalii, fiind a treime de care am vorbit, deci ea una, a Ispasului două, rămân cinci. Ca să faci nouă, trebuie să ții și Joia dintr'a patra săptămână după Rusalii. Ei, acuma mai am una și sunt gata. Joia din săptămâna întâiu de după Rusalii e și ea din treime, deci o poți scote dintre Joile rele — căci e dintre nepomenite — și atunci, ca s'o împlinescă trebuie să ții Joia dintr'a cincea săptămână după Rusalii. Și iacătă-ne la sfintul Onofreiu. Ba în anul acesta a noua Joie, socotită în chipul arătat, cade după Onofreiu, deci tocmai bine să le lungesci până la Sân-Petru, că sunt numai trei până atunci, și iată că se fac tocmai creștinesce douăspredece în cap.

Ți-a rămas ceva în cap din socotela asta? Să ți-o mai spun odată pe scurt: O Joii-mare, care stă singură, în săptămâna patimilor; trei Joii-nepomenite, în săptămâna albă, în cea luminată și în cea după Rusalii și nouă Joii după Paști. Acestea de după Paști însă au un clenciū, între ele intră și o sərbătore bisericescă, Joia Ispasului, și două dintre Joile nepomenite. Deci ca să le împlinescă, iaū alte trei Joii de după Rusalii. Joile cele nouă se pot întinde, până la 12 și la 15, după obiceiul local și după an, așa că toate aceste Joii să fie până la două-deci.

Ce de vreme pierdută, Dómne! Mai pune în socotelă cele 6 Joii ale postului-mare, pe cari multe femei le țin tot pentru cuvintul pentru care țin Joile nepomenite și cele rele, și vei avé 26 de zile pierdute. Dintre aceste șese una, cea d'întaiū e a Sân-Tóderului, și e în deobște ținută de femei, fiind-că e, «la mijloc» între Marți când se așeză Sân-Tóderii și Sâmbătă când cade vestitul Sân-Tóder cel mare.

E adevérat că Joile acestea le țin mai cu osebite femeile, și nu pretutindenī tot după acelaș calapod. Intr'o parte a țării femeile sunt mai harnice, într'alta mai leneșe, iar eu nu vorbesc de ce este într'o anumită parte a țării, ci de cele ce se pot adună din totă țara. Iată, ca pildă, într'unele locuri femeile țin nouă Vineri în loc de nouă Joii după Paști; veđi că obiceiul e felurit, dar tot acolo vine. Acestea cu Vinerile lor mi se par dintre cele harnice, căci celea ce țin Joile au câte două zile după olalta sərbătore, fiind-că Vinerile, orī așa orī așa, le țin toate femeile neamului românesc, și nu numai anumite Vineri, ci pe toate la rând câte sunt, cinci-deci și două.

Să nu-mi uit vorba, cu două sərbătorī după olaltă. Bine le merge, Dragă-Dómne, în postul-mare femeilor cari țin Joile! În postul mare e o potrivire ciudată de zile. Joia nu lucréză femeile, căci e legată. Vinerea nu, căci unde-ī po-

menit țarancă să lucreze Vinerea, iar Sâmbăta cât ține postul mare sunt ale morților, căci de la Sâmbăta Sân-Tóderului celui mare încep sărindarele pentru cine le face, iar pentru cine nu, încep pomenirile și moșii și câte se țin de cultul morților. Iar Duminicile sunt Dumineci. Și așa, regulat, cu bună rînduială ca de cântec, în cele șapte săptămâni ale postului-mare, femeile au patru zile de sărbătoare pe săptămână, una după alta. Acum du-te și cu gândul la câtă muncă se pierde cu sărbătorile acestea. Femeile nu torc, nu țes, nu cos, nu spală cămăși, nu sapă, nu plivesc, nu fac nimic pe lume în zilele de sărbători băbesci. Să stai patru zile din săptămână, nelucrând nimic, aproape două luni! Postul mare, cum știi e al «cânepei», cum diceau bătrânii, femeile au să torcă, să răschireze, să depene, să urzescă, să țesă, ca să aibă pânză nouă la Pasci, din care să facă tradiționalele cămăși de sărbători. Dar după cum merg zilele acum: pusei pânza când dă frunza și-o gății la Sân-Văsi! Cât ne plângem, că femeile cumpără mai bine americană putredă, că obiceiul pânzării de casă piere! E adevărat, dar când Dumneșu să torcă și să țesă femeile, dacă aproape: întreg postul mare sunt oprite de superstiție să lucreze! Țic aproape întreg, căci afară de zilele înșirate, două săptămâni întregi întregulețe nu lucrează nimic de Lună până Sâmbăta în săptămâna Sân-Tóderilor și în cea luminată.

Dar, uite, mă iați cu altele și uitați de Joile-rele. Ce pricină așa de mare or fi având femeile de țin aceste Joii cu atâta sfîntenie? Ca să nu se pornescă urgia lui Sfântul Ilie asupra lor, cu foc și cu apă. Așa dar pentru trăsnete, pentru grindină, pentru vifor, pentru înecuri, și revărsări de ape și pentru ploii mari, pentru zlóte, secetă și arșiță, crivăț, ger și înghețuri. Mai pe scurt, pentru mânia vėzduhului. Asta întâiu. Apoi al doilea pentru bóle anumite, cum e bóla cea rea, amețela și inebunela, cari toate sunt lăsate pe sema Joimarițelor și a Nepomenitelor. Iar al treilea, pentru sănătatea vitelor și rodirea pomilor și a semănăturilor.

În deobște toți Români spun cel d'întăiu lucru, mai ales. Ori unde veți întrebă de ce țin aceste Joii, răspund: ca să nu bată piatra, ca să nu aprindă trăsnetul, ca să nu fie ploii mari. Până la un loc lucrurile s'ar potrivi cu credințele strămoșilor noștri, ai Românilor, al căror Dumneșu, cel d'întăiu și cel mai mare, eră tocmai poruncitor al schimbărilor din vėzduh, al trăsnetelor și ploilor și al celor-lalte, și se chiamă Jove, din care noi avem numele Joii dat zilei care eră sfînta acestui deșu. Iar Joii-mărițele noastre sunt, cum se vede, tocmai aceste schimbări ale vėzduhului, întru cât ele strică și sănătatea omului și pomilor și holdelor, ca secetă, ca grindină, ca înghețuri, ca vinturi mari, ori reci și aducătoare de bóle, apoi — pentru cei slabi de ingeri și cu bóle nervóse,— ca spaime ale furtunii și ale trăsnetului și ale potopurilor

de apă, cari pot face pe unii să capete ameteți și bóla cea rea și să înnebunescă, pot face să capete samcă ori să lepede femeile însărcinate, pot băga în bóle copiii și altele de acestea. Dar ce Joi-marițe! Tóte acestea sunt vreri și puteri ale lui Dumneđeú cel atotputernic, nu sunt ființe vii cari să sbóre prin vėzduh și să ție socotélă de cei ce n'au ținut Joile-rele, ca să vie și să-í pedepsescă, umblând din casă în casă. Să se închine numai Românul cu inima curată lui Dumneđeú, și să lase în plata Domnului Joi-mărițele, că de-o vrea Dumneđeú să fie într'un fel, Joi-mărițele dór n'o să aibă mai multă putere de cât El ca să facă într'alt fel.

Și poți, cred, să luminezi pe țăranií din satul tėú, că prea multe sunt Joile acestea. E adevėrat că tótă munca plugarului atárnă de cele ce se petrec în vėzduhul lui Dumneđeú decí minea lui e vecinic îndreptată spre schimbările vėzduhului, și țaranul ține sărbători pentru cele ce l dor pe el. Noi orașenií nu înțelegem tot așa lucrurile, căci noi nici nu arăm nici nu semėnăm, decí nouă puțin ne pasă că bate piatra ori e secetă, că se rup pomii de chiciură, ori dá ingheț în luna lui Undrea pe pămíntul negru. Vreaú să ție cu asta, că sărbătorile plugarilor au, întru adíncul lor, o pricină dréptă. Dar nu e cuminte să te închini păgănesce Joilor-rele și să pierđi vremea lui Dumneđeú, de géba. Atátea Joi ținute. Și dac'ar fi numai ele, dar sunt și alte ție pentru trásnet și grindină, ba Palie, ba Ana-Foca, ba Sân-Petru de iarnă, și Ciuda lui Arhanghel, și Marina și ziua Iudei și Armindenul, și întrégă săptămána luminată cu Isvorul tămăduirii, pe lângă partea care-o au Sân-Tóderii, și Filipii de vară și de iarnă, și altele, și pe lângă rínduitele sărbători bisericesci, pe cari nu le ține țaranul fiind-că cinstesc pe vr'un sfánt, ci tot numai pentru credințele lui.

Poporul ține atáta amar de sărbători, ca să-í mérgă bine. Ce lucru întors! Cine nu muncește, n'are ce-í trebuie, iar Românul ca să aibă ce-í trebuie nu lucréză. Căci acolo vine. Dacă lucréză în țiele acelea, ție că-í va merge bine și va avé spor, decí cine vrea să aibă spor, să nu lucreze.

Mé mir de una. De ce țin femeile și nu bărbații Joile-rele? Că mai cu multă cădere ar fi să se témă bărbații de schimbările vėzduhului, căci ei ară, ei semėnă, ei cosesc iarba, ei au să vadă de nevoile hranei și de bir și de dijmă, ei sunt ciobani pe munți și cărăuși pe drumuri, și iar femeile să vadă de-ale casei, de furcă și de ac, de haine și de copii, de paserile din curte și de grădină. Femeile țin Vine-rile pentru lucruri femeesci: de sunt fete, ca să fie jucate și frumoșe, ca să se pótă mărită și să aiba bărbat după plac; iar de sunt neveste, ca să nască copiii frumoși, ca să le iubescă bărbatul și ca să aibă spor la lucrul din casă. Ce-a, ție, dacă s'ar apucă să ție Vine-rile bărbații, nu femeile, pentru tóte aceste lucruri femeesci? Eu tare mé tem că fe-

meile țin Joile-rele numai din lene și din dragul hoinăritului. Joile sunt adevărate sărbători băbesci, cari n'au temeiul de cât uratul furcii și al răsboiului, și poți cunoște pe femeia vrednică și pe cea ticăloasă, după răspunsul ce dă când o ispitesci despre Joile-rele, câte le ține. Cea care le ține pe toate, cu multă asprime, are să ție toate sărbătorile băbesci și să nu facă alt-cevâ de cât să socotască în gând ori să întrebe prin sat, ce sărbătoare e mâne, și când cade cutare sărbătoare. Ce casă vrei să aibă o femeie ca asta, și ce să aibă în casă ?

Știu și eu că nu e lesne să scoți din capul femeilor superstiția și să le faci să se lase de Joile lor. Dar datoria preoților și a învățătorilor, și a ómenilor mai luminați, este să se lupte mereu cu superstițiile acestea, cu încetul, până ce le stârpesc. Lucrul e cu puțință. Ca pildă îți dau obiceiul ce-l au Moții din Ardeal, întru ținerea Joilor-rele. Fiind-că la toți Români se știe despre Joile-rele, și Moții le știu, dar nu după placul femeilor, ci după hotărârea bătrânilor fruntași din sat. Aceștia s'adună adecă, în Dumineca Tomei, la unul dintre ei și se sfătuiesc dacă au să ție ori nu Joile-rele în anul acela. După cum e anul și după cum e vremea de muncă, ei hotărăsc într'un fel ori într'altul, iar hotărârea lor o aduc la cunoștința preotului, ca să dică și el da ori ba. Apoi hotărârea luată se face cunoscută în tot satul, și femeile se țin de ea cu dreptate și fără nici o abatere.

G. Coșbuc.

Din activitatea Cercurilor Culturale pastorale.

În ziua de 11 Aprilie a. c., în parohia Grădiștea, comuna Dranoveți, județul Romanai, a avut loc prima conferință a exarhatului «Oltul de sus». Serviciul divin a fost săvârșit de preotul D. Predeanu, la care a asistat multă lume, față cu d-l Primar Ilie M. Nicolae și notarul Marin R. Stâncescu, cum și d-nii Învățători: M. Bușculescu din Dranoveți și D. Ionescu din Isvor, cu copii ce au format cor, executând răspunsurile, «Dămine miluește,» «Tatăl nostru» etc. După terminarea serviciului divin, s'a făcut un Te-Deum de deschiderea conferințelor, la care pe lângă Preotul Exarh D. Predeanu au mai luat parte și preoții sosiți: Ilie Preuțenu, Mamura; D. Bădescu, Strejești-de-sus; D. Popescu, Doba-Colibaș; D. Michăilescu, Găneșa și Marin Demetrescu, Enoșești, cum și cântăreții: Mihaï Popescu, Găneșa și M. Popescu, Strejești-de-sus.

În urmă s'a ținut o conferință publică despre. «Datoriile ómenilor între dânși», de Preotul D. Predeanu, mai povătuind publicul de a se uni, să fondeze o societate (bancă populară rurală).

Norodul a rămas mulțumit și toți s'au despărțit veseli că au auzit lucruri bune și de folos.

LA SĂPAT

Suzderie de fluturi verzi
Pe lanuri cât din ochi le pierzi,
Și flutură din aripiore
Când trece vântul său vr'o bore.

Sunt cele două foi subțiri,
A' fie-căruî bob urzirî,
Măruntă oste liniștită
Frumos în șiruri rânduită, —

Porumbul bine-cuvîntat
Plugarului de ospetat,
Porumbul care-și simte viața
Voios în tătă diminéța.

La sapă, fete și băeți!
Și voi voioși, în dimineți
Cu cer albastru, țări senine,
Ce picură un tainic bine!

De jur în jurul lui săpând,
Îi face-ți cuib s'adune, când,
Vin ploî dorite, — apa, care
Îi dă putere de săltare...

Vecinătatea-i limpediți
De burueni, vrăjmași cumpliți,
Ce 'n preajmă-i vin pe nepoftite
Și cresc ușor, cresc înmiite...

La sapă dar, și mari, și mici,
Cu hărnicie de furnici,
Cu omenescă cuminție
Spre spor ogórelor să fie;

Că, rostul ei, știut orî cui,
E frămîntarea 'n jurul lui
A țernei, — fel de primenire
Și priinciosă întărire.

De 's multe fire la un loc
Să nu le socotiți noroc:
Lăsa-ți mult două, trei din tôte,
Că de 's puține, mult se scôte;

Și, cuib de cuib, ar fi păcat
Să fie tare-apropiat:
Vă spue ochii, obiceiul,
Că depărtarea e temeul.

Priviți!, — acum c'ați isprăvit, —
Ce mândru stă înșiruit;
Cum flutură din aripioare,
Voios, purtând poleiū de sóre.

Pe ți ce merge, mai săltat,
De roua nopții desmierdat, —
Simțiți-î visul să se vadă
Știuleți de aur strâns grămadă;

S'audă șuer de vapor,
Batoză 'n umblet strigător,
Și val de apă ce coboră,
Și roți, și pietrele de móră...

Și-apoi, pe sine odihnit,
Să mi se vadă liniștit
Pe fund curat, la bună masă
In românescă mândră casă...

Priviți-l și 'nălțați cuvînt
Mulțămitor, la Domnul Sfînt,
Voi să-l vedeți cu spor, grămadă,
El iarăși visul să și-l vadă...

N. Rădulescu-Niger.

DIŢ IESLE PE CRUCE.

(Urmare).

MENALCAS.—Şi izvóarele şoptesc în taină: mare e îndurarea ta, Dómnne! Slava lui Dumneđeşu riurilor o spun, mărilor, şi, în valuri spumóse, acestea din urmă, marginilor pămîntului vestesc fericita minune!

TITYRUS.—Ţarina bogată va geme sub spicele aurii; spicu-î greú cât vrabia, 'n paie cât trestia. Cât de fericit va fi acum plugarul! Belşugul câmpului îi va rupe hambarele. Saltă de bucurie păstorul! În livedea înverdită lupul va sta, de acum înainte, alătura cu mielul; leopardul cu căprióra, junicea cu leul şi óia, vor fi la un loc o turmă.

Ursul şi taurul vor pasce împreună, puil lor vor dormi în acelaş culcuş; leul va fi frate cu boul şi calul, copilul cu şerpele în mână se va jucă la sânul mamei!

MENALCAS.—Iată în depărtare, un nor de praf, ca un sul negru se ridică 'n vėzduh. Sunt cei trei Crai de la Rėsărit, vin în góna cailor, într'un suflet. Stėua, sus de pe cer, înainte le cālăzesce calea. Daruri nenumėrate aduc din a lor țări pline de bogăție.

Sfioşi, cu privirile ațintite spre iesle, cu piciórele ingenunchiate, se apropie de Tine, blānde copil!

Cu inima înfrântă şi smerită Ţie ți se închină şi daruri: aur ți-aduc ca unui mare împėrat; tāmāte ca unui muritor, căci ađi om te ał întrupat între noi şi ca om veł muri, Dómnne Iisuse; cu smirnă te ung magii ca un sfint şi nemuritor ce ești!

TITYRUS.—Cum licăresc, nóptea, în vāpāi de foc, stelele pe cer, cu cât mai strălucitor e lucėfėrul între făcliile ceresci, cu cât e sórele de scāntietor diminėța, la rėsărit, cu atāt mai frumos ești Tu, Dómnne Iisuse, cu atāt mai strălucitori sunt ochii Tėi!

MENALCAS.—Aici vino, vino cu noi, frumosule copil; pajiștile şi câmpiile nóstre vor să te aibă pe Tine pururea de stăpān. Tu pe unde veł păși, colțul ierbei va miji, codrii vor înfrunzi, câmpul va înflori, grāul va 'nspici, hambarele vor trosni. Plugarul se va minunā şi Ţie se va închinā!

Fiarele vor pieri, turmele s'or înmulți; lupii că s'or îmblāndi şi cu boii s'or înfrāți!

Insoți-Te-vor pas cu pas, în a Ta cale acoperită cu spinii: pietatea, credința nepātată, dreptatea nesmintită, amorul Divin, ve-nite pe pāmînt, odată cu Tine!

Cu Tine s'a întrupat, aici pe pāmînt, şi sf. Zeița a Păcei a cărei daruri bine-făcėtore rėspāndi-le-veł în lumea 'ntrėgă, şi veł pune gard de 'ngrādire crudelor rėsbóle; Tu, duşmanul neimpăcat al vārsărilor de sānge, veł aduce lumii liniștea, pāmāntu-ú mātuirea!

TITYRUS.—Tu veł fi păstorul cel bun al blāndeii Tale turme: „Ego sum pastor bonus et homines grex», ał đis, când Te-ai

scoborât în această lume, deșertă, să-ți cauți oile rătăcite. De la pășiunile grase din Nazaret, îți vei duce oile să le adăpi, și să le răcoresci în apele limpezi ale Iordanului. De la Iordan, strângându-ți oile rătăcite, turma și-o vei cresce și la iarbă, mai departe, până la marginile pământului o vei duce! Pe cele alese din ea, la pășunile veciniei în livezile Raiului ceresc, le vei îndruma și porțile aurite lor vei deschide, unde ambrosia le va fi de mâncare și apa vie, dătătoare de viață, nectarul de băutură!

MENALCAS.—După cum turma e podoba livezei și păstorul podoba turmei, câmpului podoba lanurile aurite, floricea—parfumul grădinei, munților—podoba sodrii; râurilor—aninii și plopii, ast fel Tu, Bunule Păstor, podoba și sufletul turmei Tale ești.

TITYRUS.—Cum cerul—cunună pământului este, stelele—cerului ochii scânteietorii, luna regină mândră între stele, codrului—podoba—glas de filomele, Tu Sore al dreptăței, Cerului ești cunună, căci Ție se închină sore, stele, lună!

MENALCAS.—Dar un vifor se va deslănțui de năpraznă peste turma Ta. Viața Ta, atât de dulce între noi, acum schimbă-ți-se-va odată în suspine amare, în lacrimi de sânge! Prins va fi păstorul—și a lui turmă împrăștiată. Pe cât de ne ajită îți va fi viața atunci între noi, pe cât de chinuitoare îți va fi mărta, pe atât de înecunată, cu trei rânduri de cunună, pe atât de slăvită și de cinstită va fi Invierea Ta!

TITYRUS.—Codrul plâns va râde atunci; câmpiile și văile pustiite răsuna vor de cânt de pășorele; munții pleșuvi îmbrăca-și vor coma verde. În întreg cuprinsul, libertate, înfrățire, veselie mărire.

Aveva, plutind prin văzduh, răsuna-va imnul ceresc:

Cristos în iesle născut
Norodele-a 'nveselit;
Pe cruce s'a restignit
Și norodele-a mahnit;
I.a ceruri El s'a suit,
Norodele-a 'nveselit;
Din morți Christos a 'nviat
Și norodele-a ū săltat!

* * *

Ast-fel cântău și se rugău păstorii în jurul ieslei.

O rază din sore răsare, furișată printre gratiile staulului, depuse sărutul pe fruntea aurită a *Sorelui dreptăței*.

Sfântă închinăciune, slăvit prinos, de la cel ce primesce lumina către cel ce i-o dă, către marele *Impărat al luminilor!*

Nevinovatele cântării de rugă și laudă ale păstorilor se îndepliniră întru totul: Fiul Omului avu de îndurat, de suferit multe chinuri, pentru ridicarea nemului omenesc, căduț în păcatul lui Adam.

* * *

Trecut-au trei-deci și trei ani la mijloc, în care vreme Mântuitorul, copilul de ieri, făcut-a multe minuni în lume:

Apa 'n vin a schimbat
 In Cana Galilia
 Și pe morți c'a înviat
 Pe Lazăr din Vitania!
 Draci din ómeni c'a gonit,
 Pe schiopí c'a tãmaduit,
 Pe orbí cu ochi i-a fãcut!

Binele fãcut semenilor s'ei, Mântuitorul, îl rãsplãtesce cu al lui sãnge. Fariseii și cãrturarii se strãng la sfat pe sub ascuns, și se pogodesc fel și chipuri, cum sã-l omóre.

Au cumpãrat cu trei-deci arginți pe unul din cei doi-spre-dece ucenici ai lui, pe Iuda Iscarioteanul, care i-a dus în grãdina Ghetsimani, unde l'a aflat pe Iisus stãnd de priveghiú, rugãndu-se Pãrintelui s'eu ceresc, ingenuchiat cu fața la pãmînt, cu ochii înmuiați în lacrãmi:

Pãrinte prea sfinte
 Rogu-mã fierbinte,
 Iatã fiul t'eu
 S-astãptã césul s'eu
 Césul de pierðare,
 A lui Iuda trãdare!

Sãngele nevinovat al Domnului a strigat rãsbunare la ceruri. Iuda ca sã-și ispãșescã greșala sa, mers-a îndãrãt la Sinagoga jidovescã, a asvãrlit cei trei-deci de arginți și s'a dus de s'a spãnzurat, îndeplinindu se ast-fel cuvintele sfintei scripturi:
 «Cu ce mësura veí mësura, și se va mësura!»

Jidovii, când au vëðut
 Cã Iisus e Domnul sfânt,
 Dupã el au alergat,
 Cu lanțuri cã l-au legat
 Și l-au dus și la Pilat.
 Sus pe cruce l-au suit
 Și pe el l-a rëstignit:
 Cu piróne de oțel
 Ca sã mórã ușurel!
 Cu fiere l-au adãpat
 Pe Christos cel insetat,
 Pe Dumneðeu Impãrat.
 Pãmîntul s'a tremurat,
 Sórele s'a întunecat,
 Luna fața și-a schimbat.
 Jidovii s'au spãimãntat
 Și cu glas tare au strigat:
 Cã Iisus cu-adeverat
 Fost-a'l lumii Impãrat:
 Impãratul cerurilor,
 Bucuria ómenilor,
 Prãpãdul Jidovilor!

(Va urmã).

Cristian N. Tapu.

Profesor-Focșani.

Povestea lui Ștefan cel mare și Sfânt.

În lungă povestea lui Ștefan Vodă, însă cum p^ote fi alt-fel când atâtea fapte vitejesci a săvârșit, în cât despre t^ote și despre cele mai mici, nu ai chip să mai aduci aminte, căci el t^ote câte le-a făcut, peste firea omenescă a trecut; iar alți viteji ar pute să trăiască sute de vieți și tot să nu ajungă a făptui atâtea minunate fapte, cu atâta pricepere săvârșite. El dacă biruiă ați nu se prea bucură ca alții, sau să se îndemne la hodină, ci îndată câtă în viitor și chitea și socotea cam pe unde și în ce fel dușmanul, care greu să lăsă biruit, îl va mai cercetă.

Ați audit, cu bună s^emă, că Turcii au fost și acum la urmă alungați din țară și bătui. Ștefan, potrivit obiceiului ce avea se gândi mai departe și temându-se ca Turcii, așa de smintiți în aceste două lupte din urmă, să nu vie când-va să năvălescă asupra Chilie și Cetăței-Albe, care le stătea ca un ghimpe în ochi, se apucă să le întărescă. Lucrurile se întâmplară întocmai cum gândea Ștefan. Turcii de abia mai strânseseră ceva oștire și porniră din nou în potruva Moldovei, se deslipescă de la sânul-i aceste două cetăți pe care Ștefan le iubea mult, mult de tot.

Voevodul Moldovei auzind de noua urgie, ce se pregătescețarei sale, se zbătea ca peștele la mal. Nu știă ce să mai născocescă numai să p^otă căpătă ajutor, ca să fie în stare a-și apăra cetățile iubite.

Gândi să mai facă și asta: să ceră ajutor de la Cazimir, Craiul Lehie. Acesta îi făgădui ajutor de i se va închină; și acest mare iubitor al țarei lui, își călcă pe inimă și se închină îngâmfatului Craiu, care, la urmă, îl trase pe sf^oră, căci nu-i dete de cât 3.000 de omeni. Ce să facă Ștefan cu acest ajutor?

Turcii sosiră, înconjură cetățile și se repeziră în luptă cu sălbăticeimea unor dihanii de pradă, mai luând în ajutor și pe Laiot, Domnul Munteniei. Moldovenii se luptară ca niște lei, omorâră și prăpădiră o mare mulțime de Turci, dar aceștia par'că erau fermecați o mie cădea și alte mii în loc veneau. Puterile Moldovenilor scăd^end din ce în ce și Sultanul făgăduindu-i să-i lase slobodă și nevătămați, de se vor da prinși; iar de nu să-i treacă pe toți prin ascuțitul săbiei, cei din cetate hotărâră să se dea prinși.

Iată cetatea Albă și Chilia pierdute. Inima vit^ezului sânger^eză de durere și aruncă blestemul lui asupra Craiilor creștini, dar fără suflet. Presimțea Domnului Moldovei că s'a dus de ac^u liniștea țarei, căci av^end Turcii un culeuș de unde ușor puteau ori când, năvăli asupra Moldovei, spre a pradă, nu vor stă cu mânele în sân. Și chiar așa să întâmplă. Nu trec^u mult și iată că năvălesce în țară unul Hroiote, care intră întovărășit de oște Turcescă socotind că, dacă Turcii au luat cele două cetăți, nu-i mult până or pute lua și țara Moldovei; dar s'au păcălit amar, căci Ștefan le-a ieșit înainte, i-a bătut măr pe toți, iar pe tâlhărul de Hroiote l-a prins și l-a pus de i-a retezat scăfârliă, ca să-l sature de tâlhării și de jafuri.

Se dice că Ștefan cel mare și vit^ez, prin o grea cump^enă a

trecut în această luptă. Eră în focul bătăliei și Ștefan, doborând și ucidend, nu mai vedeă alta înaintea ochilor de cât dușmanii căinoși cari sfășiau țara. De odată, un foc trânti la pământ calul Domnului; iar Ștefan, lunecând, cădu jos și așa că hordia dușmană, care înaintă ca o apă, ce se varsă vijelôsă în prăpastie, eră cât pe aci să-l strivescă sub picioarele cailor. Din norocire eră lângă dânsul un aprod, care se numiă Purice. Acesta

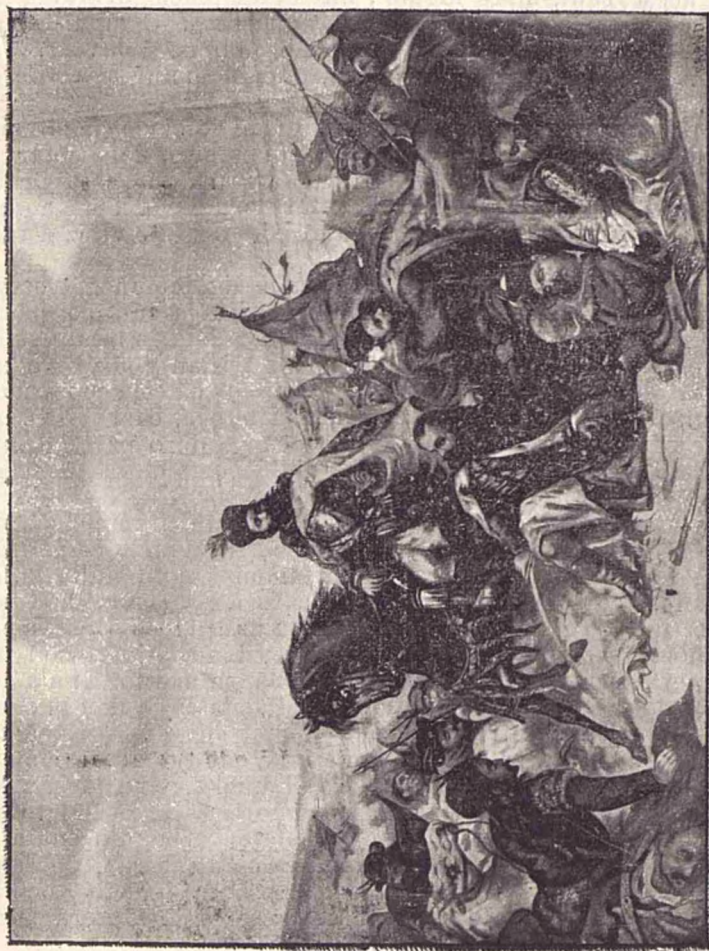
Aprodul Purice dă calul său lui Ștefan cel mare și se pune piută ca să se sue pe el.

descălecă în grabă și pofti pe Vodă să încalece el în loc. Cum Vodă însă eră mic de stat, așa că nu puté să se asvârle în grabă pe cal, Aprodul Purice îi spuse: «Dômne iată eu mă plec la pământ și ghemuindu-mă, mă prefac într'o moviliță, ca să-ți fiu ție de ajutor la încălicare». Iar Vodă încălecând, îi mulțami din tot sufletul, făgăduindu-i că de se vor întorce sănătoși înapoi, îi va schimbă numele din purice în Movilă, dându-i o boerire mai mare. Lupta mântuidu-se cu biruință din partea Moldovenilor, și atât Vodă cât și Aprodul Purice întorcându-se sănătoși, făgă-

duința fû împlinită ; iar Aprodul Purice ajunsse: «Marele Armaș Movilă», din care se trage nêmul Movileștilor și acei chiar cari aũ fost mai târziu Domni.

Iată mântuite luptele cele mari ale lui Ștefan cu Turcii, lupte, care l-aũ făcut vestit la tôte curțile Crăești; iar dușmanilor l-aũ făcut de temut, așa că ei nu mai cutează să intre în țară cu una cu douë, dar viața rêsboinică a marelui Voevod, încă nu e

Ștefan cel mare vędându-se suit pe cal cu ajutorul Aprodului Purice, îl înalță la rang și-i dă numirea de «Movilă».

sfârșită, căci din anii de pe urmă a stinței lui domni, se încep luptele cu Leșii, lupte ce aũ înjosit trufia celui mai mândru și mai semeț nêm din cele vecine.

Dacă vădũ Domnul Ștefan și aceste din urmă lupte sfârșite, apoi gândi să se mai odihnescă și să facă prieteșugul mai temeinic cu «Craii» de prin prejur, că dör s'or mai potoli vãrsãrile de sânge. De Turci nu prea avé grijă, căci atãta mulțime turcescă se prãpãdise în țãrile Romãnesci, în cât simți el că, pe o

bucată de vreme le-or fi pierit gustul de a se mai arăta la hotarele țării.

Din partea Ungurilor, iar să liniștise. Acum mai rămăsese să preînnoiască legăturile de prietenșug cu noul Craiul al Leșilor (Polonilor), Albert, frate cu craiul Vladislav al Ungurilor, căci celalalt se săvârșise din viață: Și având Ștefan Vodă un logofet anume Ioan Tăutul, care multă carte sciă și eră prea mult priceput în ale cuvântului, îl trimise cu solie la Albert Craiul Leșesc; iar acest Tăut, mare logofet, într'atăta plăcăt Craiului, în cât îl dăruî cu următoarele sate de la margine: Câmpul-Lung-Ruses, Putila, Răstócele, Vijnița, Ispasul, Miliea, Vilaveea, Carapeiul, Zamostia, Văscăuți și Voloca, punând hotar apa «Cere-mușului».

Ștefan cel mare se bucură de această dărnicie și de legăturile cu Craiul Leșesc, pe care el le credea temeinice, dar amar îl duru sufletul când prinse de veste mai la urmă că acest Craiul ușuratec, toate câte le făcea, nu erau din pornirea dréptă a inimii ci numai din vicleșug, pentru ca să pótă orbî pe vitéz și apoi prin înșălăciune să-l răpună.

Și ascultați cum urmă, vicleanul Leah, cu înșălăciunea, trecută de la gând la faptă. Ce-o fi socotit el în mintea lui, ce păcat amar l-o fi păscut din urmă, că numai ce-'i dete în minte să se facă el vestit în lumea întrégă, bătând pe Ștefan Vodă, care băgase gróză de mórte în păgânătate. Dar, veđi că cele ce isvodeă mintea lui, îi eră témă să le mai arăte și altora, căci și de gândul lui se sfiă, dar încă de Ștefan; așa că pe de o parte îl luă cu momelele pe Vodă; iar pe de alta ridică în picioare totă flórea boerimeî leșești și altă oștire încă, și-o pornî spre Moldova. Maică precurată! dar ce mai de semne îi arată Dumneđeū, că dór îl va înduplecă, să lase la o parte acest vătămător gând, de a purcede în potriva creștinilor! Așa un popă cum slujiă la le-turghie, numa ce scăpă sfânta cuminicătură jos; iar când au fost să iasă din târg, un nebun strigă după dânșii: «Mergeți, mergeți, că mórtea vóstră o cătați și să sciți că nu vė veți mai întórce înapoi». Dar Craiul nu băgă în sémă pe acesta. Ei n'a ascultat nici de sfaturile celor mai înțelepți, n'a cătat nici la semnele ce Dumneđeū i le trimeteă, ci a pornit cu gând dușmănos spre Moldova; iar, ca să adórmă grija lui Vodă Ștefan, îi trimete solie, care să-i aducă veste, că el, Craiul Leșesc, vine în sfârșit, cu óste mare și cu multă și alésă boerime leșescă, să-i ajute întru căpătarea din nou a Chiliei și a Cetăței Albe din mâinile Turcilor. La început se minună mult, Domnul Ștefan, de astă mărinimie a Craiului leșesc, și cum nu-i părea lui Vodă tocmai lucru curat, trimese iscóde pricepute și acestea îi aduseră știre de vicleșugul Leșilor.

«Așa vė e povestea fraților! — se gândi vitézul Domn — apoi lasă că vė voi arăta eu, cum știe Românul să plătescă și cele bune și cele rele. Apoi Turcii că-s păgâni nelegiuți și încă au avut pricină de s'au sculat în potriva mea, căci nici eu n'am vrut să mă plec și nici țara mea n'am vrut s'o îngenuchiez lor!»

«Dar voi ce pricină ați avut? Că v'am poftit cu prietenșug și cu credință din partea mea? Las nelegiuților, las viclenilor și zăv-zăcilor, iți vedé voi tartorul în viață, dacă n'ați avut răbdare a-l așteptă să-l vedeți după mórte. De asta dată eu nu vė voi!»

mai ertă, căci cu prea multe amărăciuni de la voi m'am hrănit! ».

Și pregătind Ștefan ôste într'ascuns, cum auđi că Leșii s'au apropiat de hotarele țarei a și trimes în solie pe logofétul Tăutul și pe Isac vistierul, cari să mulțumescă Leșilor, de ostenéla ce-și dau pentru a scôte niște pămînturi creștine din ghiarele păgâne, însă din pricină că multe lupte avënd Moldovenii, acú nu le-ar mai fi pe plac stricarea din nou a țarei, prin trecerea oștilor și prin urmare Ștefan Vodă, cu multă rugăminte, cere Craiului Leșese, să nu trecă la Turci prin Moldova, ci prin prejurul Nistrului, prin Podolia și Rusia. Craiul Albert a primit bine solia, a mai adăogat din nou că el vine în ajutorul creștinilor, dar rugămintea din urmă a lui Ștefan s'a făcut că n'o pricepe și a intrat în Moldova. Atunci Vodă ca să n'aibă păcat pe suflet, că-i bate pe sfânta dreptate, le mai trimete solia din-tăiu tot cu rugăminte de a nu strică țara, că ei vor fi siliți s'o apere, Craiul Leșese prefăcându-se prea supărat de această amenințare, pune în fiare solia și urméză înainte cu prădăciunile și pustiirea țarei. Dacă vedú Ștetan cel Mare o așa neobrăzare și tótă viclenia Craiului dată pe față, se puse iar în fruntea oștirii lui și porni ca un vifor asupra Leșilor. Aceștia umblară ce umblară prin țara, după prădăciuni, cu o lăcomie de fiare, din pricină că ei mântuiseră tótă hrana, ce-o avé cu dânșii și auđind apoi că cetatea Sucevei e plină de averi și de cele trebuincioșe hranei, au înconjurat'o și au bătut-o trei săptămâni, fără nici o ispravă.

Și într'atât se ticăloși ôstea leșescă, în cât îți eră mai mare mila să-i veđi, flămânđi și prăpădiți, cum se ridicau cu vorbe rele împotriva Craiului, certându-l de ce i-a adus pe dânșii, floarea boerimeii, ca să le prăpădescă viețile prin locuri streine, fără să înțelegă de ce. Și aceste vorbe rele și tôte supărările ce veniră asupra Craiului Albert, îi aduseră grea bôlă și singur el nu scia cum să iasă din această pacoste în care intrase. Nu-i mai rămăsese alta de făcut de cât să cêră într'ajutor pe fratele-séu, Craiul Unguresc, iar acesta, muștrându-l pentru faptele lui ne-bune și nesocotite, a venit de la împăcat cu Vodă, care a primit împăcăciunea numai cu încredințare că Leșii se vor întorce în țara lor, tot pe unde au venit ca să nu mai pustieze și alte locuri.

Ce să facă Leșii? Au primit că n'aveau încotr'o, dar când fu vorba de întors, ei apucară pe altă cale, prin codrii Cosminului, căci de s'ar fi întors pe unde au venit, ar fi trebuit să môră de flămânđire, tot drumul pe unde au venit fiind pustiit de dânșii.

Auđind Ștefan de una ca asta socoti că acu le-a venit vremea și lor să ia pentru necredința și vicleșugul lor pedépsa cuvenită, și trimetënd o parte din ostași pe un drum mai apropiat de codrul Cosminului, le porunci să taie copacii din codri, așa ca să rămăe numai înțățanați: iar când vor ajunge Leșii în codru, să-i lase în pace să se înfunde bine și apoi odată să iasă ostașii de prin ascunđători și să prăvălescă pădurea peste ei.

Leșii nesciutori de păcatul ce-i așteptă, mergeau ametiți, cu inima îndoită și cu jalea în suflet din pricina înfrângerei pătimită, avënd cu toții un singur dor, de-a ajunge mai iute în țara lor. Dar vai! ce mânie se pregătea fără știrea lor. Abia intrară în codru și mai răsufară o lécă în rēcórea umbrósă a copacilor ștergându-și brobónele de sudóre, când de odată șuiere prelungi

se aud întovârșite de un vuet înfricoșetor, ca și cum toate tunelele cerului ar fi căzut pe dânșii, și, mai 'nainte ca ei să fi avut vremea să-și dea sēma unde sunt și cei cu dânșii, mai înainte ca să li avut vreme să privească în sus; pădurea întregă se prăvăli peste dânșii; iar ei cu un vuet lung și dureros, de se îngroziră văile, cădură farâmați la pământ, spălând buștenii cu sângele lor de nem, pe când alții cari scăpând ca prin urechile acului, o luară la sănătoșă pe culmea delului la vale, cădeau pe iarba verde, ca niște spice, săgetați din frunzișul codrilor, de ostașii lui Vodă.

După ce bate pe Albert Regele Poloniei în pădurea Cosminului, Ștefan cel mare pune pe prizonii Leși să are, spre a semēnă „Dumbrava Roște.”

Craiul Albert, cu o sumă de oște și boierime, care n'apucră a intră în codru, vedēnd acēstă bătăie a lui Dumneșeu, o luă la fugă, pe când Ștefan îi băteă din urmă de-ī snopeă.

Mai spun bătrānii, cum că Ștefan pre toți Leșiī cei prinși cu

viață, i-ar fi înjugat la plug și i-aū pus de aū arat un loc întins, semēnând ghindă, care dacā a crescut, s'a făcut pădure mare și frumoasă, iar omenii aū numit-o «Dumbrava Roșie», căci în loc de apă, cu sânge leșesc a fost stropită.

Laurenția Gribincia.

Ziaristica Română

(1817—1849).

La anul 1817 Racocea, imperial și regesc traducător în limba română din orașul Lemberg, tipări prospectul unei foi periodice ce aveā să aparā pentru întâiași dată în românesce. Gazeta însă nu ieși.

La anul 1822 Zaharia Karcaleki încercā și el să scōtā un ziar la Buda, dar nu putū face nimic.

La 1827 Eliade Rădulescu încercā să fondeze un ziar; stăpânirea îl împiedicā.

La 1825 C. Rosetti scōse în Leipzig (Germania) o fōie intitulată: *Fama Lipskei*.

La 1829 apārū la Iași *Albina Românescā* sub direcția lui Gheorghe Asachi, fost mai târziu efor al școțelor Moldovei.

Tot în acest an *Curierul Rumânesc* al lui Eliade Rădulescu, începū să se tipărescā în tipografia lui Eliade, cumpērată de acesta de la doi boierī.

La 1832 din douē gazete una în Muntenia și alta în Moldova, se făcurā cinci, mai ieșind încă: *Buletin*, gazetā administrativā (începutul *Monitorului Oficial* de ađi); *Fōie Oficială* (Iași), *Harpa Română*.

La 1835 încă douē diare noui își încep apariția: *Universul* lui Genilie, și *Gazeta Teatrului Național*.

La 1836 Eliade începe să publice și *Curierul de ambe-sexe*, revistā literarā care a răspândit enorm gustul citirii, și *Muzēul Național*. *Le curier de Bucarest* ziar în limba francesā e scos de un frances la Sfântul Sava.

La 1837 avem Cantoru de avisu al lui Karcaleki, special pentru anunțurī; *Curiosul* al lui Cesar Bolliac; *Fōia Dumineci* și *Gazeta de Transilvania* în Brașov.

La 1838 cinci Gazete noui: *Alăuta Românescā*, *Fōia literarā Mozaicul*, *Pământēnul* și *România*.

Alte cinci noui apar pe lângā tōte cele de până acum la 1839: *Fōie comercială, industrială și economică*, *Fōia Duminecii*, *Fōie pentru minte, inimă și literatură*, *Fōie sătēscā a principatului Moldovei*, și *Vestitorul Bisericesc*.

Anul 1840 ne aducem o revistā literarā care a făcut epocā: *Dacia Literarā* a lui M. Kogălniceanu, V. Alexandri și C. Negruzzi. La București: *Dunărea*, *Oziris*, *Icōna Lumei*, *Re-*

peratorul Teatrului Național; la Iași. *Mercur*, ziar comercial la Brăila.

În 1841 o gazetă grecăscă: *O Zefiros tu Istru*, fôie politică și filologică, apare în Bucuresci; iar în Iași: *Spicuilorul Moldo-Român*, jurnal științific literar și industrial; în 1842 nu iese nici o publicație periodică nouă, iar în 1843 numai: *Invătătorul Satului* (la tip. Sfântul Sava).

Trei gazete noi în 1844: vestita *Propășirea* desființată după un număr, din cauza titlului său ce părea revoluționar domnitorului Moldovei Mihail Sturdza; *Povășuilorul sănătății și a economiei*; *Vestitorul Românesc*, gazetă semi-oficială. *Bukarester deutsche zeitung*, cea dântâiu fôie germană, începe din 1845 și ține până la 1864. În 1846 nimic nou. În 1847: *Album Științific* e scos de C. N. Brăiloiu; iar *Universul* devine *Mundul*. La Blaj, apare: *Organul Luminării*.

Anul revoluțiunii 1848 aduce multe gazete noi: *Populul Sveran* al lui D. Bolintineu, *Pruncul Român* al lui C. A. Rosetti, *Naționalul*, *Constituționalul*, *Monitorul Român*, *Amicul Comercianților*, *Icona Lumei*, *Organe Naționale*, *Reforma*, *Sepătămâna* a lui G. Bariț, *Bucovina* și o nouă *Gazetă grecăscă*. După reprimarea revoluției toate aceste gazete noi și de ocazie au încetat împreună cu ale lui Eliade. (1).

D. Teleor.

GHEȚARI I

Când ești în apropierea munților înalți pe care vești zăpedi eterne, privirea îți este atrasă de un fel de râuri ce parcă țîșnesc în cascade ușore pe povîrnișul muntelui. Aceste râuri ce apar privirei noastre mereu înghețate, sunt *ghețari*. Ei cobor pe flancurile munților până în câmpii, adese-ori acoperite în vremea de vară cu o verdetă sclipitoare. Aceste fluvii de gheață deși atacate în față și în coste de razele ardătoare ale soarelui de vară, totuși masa lor resistă căldurei și picăturile de apă formază mici izvoare cristaline ce curg în văile adânci și prăpăstioase ale munților.

Ghețari, din regiunile munților apropiați de mare, curg mereu și apa lor solidificată ne oferă privelisea unui torent ce să aruncă în mare prin cascade furioase. Acești ghețari în Țerile Nordului, au une-ori o lungime de aproape o sută kilometri și o lățime ce trece peste trei kilometri. Cascadele acestea de apă solidificată ajunge une-ori la înălțimea de 1000 metri. E primejdios de a te apropia de ele, căci din când în când, blocuri mari de gheață, surpându-se din vârful muntelui se prăbușesc cu un șgomot îngrozitor. Mărimea

(1) M'am servit în această lucrare de *Analele Academiei Române* din 1888.

lor întrece une ori pe aceea a unei case, și în îngrozitoră lor răstogolire, nimicesc tot ce întâlnesc în cale în durata unei clipe.

Zăpeșile eterne ale munților formază ghețari. Ei se cobor mereu în văi, părăsind regiunile sălbatice ale munților și acolo topindu-se puțin câte puțin, dau naștere la izvoare abondente și numeroase din care se nasc mari fluvii care iau vales spre mări.

Cursul unui ghețar depinde de povârnișul pe care curge; dacă panta-i mai grăbită și cursul ghețarului e mai grăbit și debitul de ape ce-l dă este mai mare.

Când ne apropiem de masa unui ghețar, privelisea ce ni se oferă este din cele mai încântătoare. Această masă de ghiață nu este uniformă și compusă numai din ghiață, ea e amestecată cu o mulțime de blocuri sau bucăți de gheață, cu pietre, și în toate părțile este străpuns de crăpături adânci prin care apa curge cu libertate luându-și cale în văi. Aceste crăpături în ghețar, provin din neegalitatea cursului său. Căci în unele locuri masa de ghiață se îngrămădește și în alte locuri ea se slăbește printr'o întindere prea mare din care cauză crapă și se produc prăpăstii adânci în masa lor. Iarna, aceste crăpături nu sunt așa de mari, dar ele sunt acoperite cu ninsori care întind ast-fel o cursă prmejdiosă călătorului care să aventurază în acele locuri necunoscute. Vara, topindu-se zăpada, păreții acestor adânci crăpături se lărgesc și în fund se aud mereu murmure de izvoare puternice. E o mare legătură între volumul fluviilor ce izvoresc din Alpi față de anotimpuri. Așa, bunișor, vara fluviile cară o mai mare câțime de apă de cât iarna, când acești ghețari nu mai sunt topiți de căldurile verei.

Ghețarii curg mereu, dar așa de încet, în cât privirile noastre nu pot prinde mișcarea lor. Cercetările oamenilor de știință a dovedit-o prin observațiuni îndelungate.

La 1827 Hugi, a construit pe un ghețar o colibă formată din pietre. Trei ani mai târziu el găsi coliba construită de dânsul la o distanță de o sută de metri mai la vale; șapte ani după aceea ea se mai coborî încă cu șapte sute cinsprezece metri. Trei-sprezece ani de la data clădirii ea să coborâse la un Kilometru și jumătate, făcând ast-fel o cale de o sută cincisprezece metri pe an.

Masa ghețarului însă nu curge de o potrivă. S'a înșirat în linie dreaptă, de-a curmezișul ghețarului pietre morene. Câtva timp după aceea pietrele morene nu mai erau în șir, unele erau mai înainte iar altele rămăsese mai în urmă, de unde s'a dovedit că centrul curge mai repede de cât marginele.

Ghiața din care e format ghețarul e mai ușoară de cât ghiața din fluvii ori din lacuri, ce se formază în timpul ernei. Ea este străbătută de mici bășici pline cu aer, cari se găsesc mai

mult în partea superioară a ghețarului, iar când ne coborîm mai jos, gheța este mai compactă și are o culoare albăstrie.

Din aceste observațiuni asupra ghețarilor, oamenii de știință au căutat să afle cum se formează ei și a se urcă cu teoriile lor la primele începuturi ale globului pământesc. Geologia a fost împodobită atunci încă cu *perioada glacială*, ce a fost odată în globul nostru și a făcut mari schimbări. Teoriile științifice mai noi, bazate pe observațiuni îndelungate, au alungat tot ceea-ce se părea exagerat și astăzi ghețarii sunt mai bine cunoscuți, de cât ori-când.

Mii de călători străbat în fie-care an munții, și mulți din ei veniți cu scopuri științifice, fac întinse observațiuni asupra ghețarilor din cari scot întâi descoperiri noi, luminând puțin câte puțin părțile obscure asupra ghețarilor. Acești oameni însă adese-ori sunt victimele imprudenței lor în acele locuri primejdioase.

Locuitorii acestor localități poartă triste amintiri de nenorocirile întâmplare unor călători imprudenți.

Într-o vară, un locuitor din Grünvald trecea turma lui peste ghețarul ce poartă numele satului. Lunecând, el căzu în fundul unei prăpăstii de ghêță ce avea o adâncime de 120 metri. În căderea lui lovindu-se de pereții de ghêță, își perdu cunoștința. Trecut după cât-vă timp prin curentul de aer rece, el se găsi într-o prăpastie unde era o mare adâncime. Acolo în fund se audea murmurul unui râuşor a cărui apă se scurgea în vale.

Se sui în susul ghețarului, și numai când zări lumina, el observă că un braț era plin de sânge și sfărâmat. Ast-fel, acest locuitor cădu de la o înălțime așa de mare în fundul unei prăpăstii de ghêță scăpă cu viață ca prin minune.

Căți-vă ani mai târziu, un pastor protestant venise tot la Grünvald și plecându-se pe marginea prăpăstiei de ghêță, se sprijinea într'un baston, privind și admirând pereții de ghêță ce aveau reflecte de aur. Bastonul lui alunecă și bietul preot cădu în fundul adâncei prăpăstii. Călăuzul fugi în sat după ajutor, nimenea nu fusese martor acestei nenorociri și călăuzul fu bănuit că ar fi împins în prăpastie pe bietul pastor. Locuitorii din Grünvald, care mai toți sunt călăuzi pe Alpi, nu voiau ca unul din satul lor să fie prepus de o crimă, față de un turist și se hotărî ca unul din ei să se coboare în prăpastie. Fu legat cu o funie, patru oameni îl coborâră acolo cu un felinar legat la piept, iar într'o mână avea un baston cu un capăt de fier, iar în cea-l'altă avea un clopot cu care dădea semnalul. El se coborî în fundul prăpăstiei unde găsi pe pastor aproape zdrobit, o masă în formă de carne. El avea punga lui la el și călăuzul presupus fu ast-fel justificat.

La 7 August 1800, poetul Danez Ester, călătoria prin regiunile Alpilor. Era călăuzit și mai avea pe lângă el și un

amic. Călăuzul îl preveni să fie atent și să nu meargă singur înainte, căci i s'ar putea întâmpla vre-o nenorocire. El însă mergea mereu împins de curiozitate și dispărură de-odată în fundul unei prăpăstii. Căduse la o adâncime de trei-deci de metri, în picioră cu mâinele de-supra capului. Fă găsit mort.

Asemenea nenorociri se întâmplă adese-ori în regiunile ghețurilor, căci omul de știință împins de curiozitatea de a afla ceva nou, uită pentru un moment primejdiile ce-l înconjoară, devine imprudent și adese-ori cade victimă nobilelor impulsuri ce-l împing până acolo.

Navarin.

C I U N G U Z I I .

De când Rusia a ocupat Manciuria se vorbește prea des despre bandele «Ciunguzilor», sau după ortografia fracenză «Chunghuzilor», pe cari presa rusescă îi numește «hunguzi».

Cu ocazia războiului ruso-japonez se vorbește despre ei din ce în ce mai des, presupunând că tocmai dânșii sunt instrumentul Japoniei în atacurile contra liniei ferate ruso-manciuriene și încercările de a distruge podurile acestei linii. Este lucru curios că de astă dată denumirea lor citată mai sus în atâtea variațiuni s'a schimbat încă odată—mai cu seamă în presă—, au devenit *Tunguzi*, deși acesta este numele unuia din nămurile mongolice ale populațiunii siberiene ce n'are absolut nimic comun cu «ciunguzii».

Ciunguzii nu sunt alt ceva de cât haiducii Manciuriei, de care această țară suferă de secole.

De când Chinezii au început să colonizeze Manciuria, printre ei veneau acolo o mulțime de exilați sau criminali, cari au scăpat din mâinile justiției Chineze. Simțindu-se aci mai asigurați au început a forma cete și, unindu-se cu elementele rebele ale Manciuriei, au format cu timpul un fel de ligă puternică a haiducilor, numindu-se «hungulci», adică «cei cu barba roșie» adoptând ca drapel al acestei ligi stégul roșu și având lozinca acțiunii lor «răzbunarea».

Liga ciunguzilor și astăzi ca și în vremile vechi, n'are frică de autoritățile chineze nici de acele rusesci.

În timpul construcției drumului de fer manciurian, au atacat neconținut posturile rusesci, măcelărind adese ori sotniile întregi de cazaci și prădând satele vecine. Iuțela și neobosirea cailor ciunguzilor ese proverbială, chiar caii căzăcesci nu-i pot întrece. În ceea ce privește îndrăznela și vitejia haiducilor manciurieni, este destul să spunem că soldați chinezi, fiind cât de numeroși, când vedă apropiindu-se o cătă ciunguză

cât de mică, nu cred că au alt ceva mai bun de făcut de cât a fugi nebunește. Ciunguzii sunt îndrăzneți în toate acțiunile lor, sunt atât de obraznici că au fondat un biurou de asigurare în Nucivang, și până deunăzi, acest biurou primi plăți de la negustori pentru libera trecere prin Manciuuria. Cei ce au plătit Ciunguzilor birul stabilit, căpătau un steguleț roșu și un fel de pașaport, sau mai bine chitanță pentru birul plătit. Stegulețul îi asigura contra atacurilor neașteptate, fiind pus pe căruțele sau carele lor, iar chitanțele din Nucivang le permitea a călători prin Manciuuria fără a fi expuși la vre o neplăcere din partea puternicei organizații a haiducilor manciurieni.

Iată câte-va fapte petrecute de curând, despre unul din Jienii-ciunguzii, care le povestesc «Japan Weekly Mail»:

După ocuparea Manciuuriei de Ruși, dinșii s'au luptat peste un an de zile cu căta ciunguză a lui Tulensan.

Faptele din această campanie ne amintesc răsboiul contra Boerilor, din care cauză sus numitul ziar numesce pe șeful lor «Dewet al Manciuuriei». Și într'adevăr această denumire este potrivită cu numele marelui general al Transvaalului.

În momentul când autoritățile ruse au hotărât o campanie contra lui Tulensan, dînsul se găsea în districtul Liao, aproape de Mukden. Era în fruntea unei cete de călăreți organizați milităresce. Cu expedițiunea a fost însărcinat locotenentul Konșin. Haiducul însă fiind deja înconjurat a știut să fugă printre aripa dréptă a detașamentului rus și riul Liao. După mai multe expedițiuni fără rezultat, Tulensan a fost în fine prins în satul Lianchontu. A avut loc o luptă crâncenă după care haiducul, perđend mai mulți din ai săi, a putut totuși a se retrage fără a fi prins. În altă luptă Tulensan a pățit și mai rău, lăsând pe câmp câte va decimii de morți, luându-i-se mulțime de cai și aproape totă muniția, îndrăznețul bandit a știut însă iarăși să scape din mâinile vrăjmașului, deși satul în care a fost atacat era înconjurat de nișce bălți care se socotesc ca imposibile de trecut.

După această învingere Tulensan s'a retras în Mongolia, de unde însă în luna Octombrie a anului trecut, cu o oște de 2.000 de omeni s'a ivit iarăși în Apanchjuan, de lângă drumul de fer manciurian între riurile Fainzikhe, Khunkhye și Liao. Printre căpitaniii lui se află pe atunci și renumitul renegeat rus Fulekov, fugit din Sahalin, care avea propria sa ceta de călăreți, compusă din 500 de omeni.

Astă dată autoritățile ruse au trimis contra lui Tulensan o sotnie de cazaci, un escadron de cavalerie, două companii de infanterie și 4 tunuri. Nică astă dată însă n'au reușit să-l prinză. Deși toate trecerile cunoscute prin riul Liao au fost bine păzite, îndrăznețul haiduc a știut totuși a trece riul și a se îndreptă iarăși spre Mongolia. Expedițiunea rusescă l-a urmat și l-a ajuns în fine la un sătuleț. În lupta care a avut loc acolo,

după raportul oficial rus, au căzut 178 de haiduci, au fost 200 răniți și s'a pus mâna pe 250 de cai. Fulenkov a fost omorât și el, dar Tulensan cu restul de vre-o 900 de oameni, a știut să se scape încă odată.

Iată o mică descriere a greutăților cu care este nevoită să se lupte Rusia în Extremul Orient. Din această cauză «Ruski Invalid» sfătuesce că în trenurile militare ce trec prin Manciuuria, munițiunile și armele nu trebuie transportate în vagoane deosebite, ci că soldații trebuie să fie în timpul parcurșului în aceste localități, în totdeauna gata de luptă, având în ori ce moment toate necesarele la îndemână.

Numai ast-fel se va putea impune Ciunguzilor, respectul pentru trenurile militare rusesci, ceea ce este cu atât mai necesar cu cât este dovedită înțelegerea ce o au Japonezii, prin emisarii lor, cu haiducii manciurieni, pentru a îngreună transporturile militare rusesci.

Istoric.

De pe Domeniile Coronei.

În zilele de 19—22 Aprilie c., d-l Ion Kalinderu, administratorul Domeniului Coronei, a fost la Domeniul Dobrovăț, din jud Vaslui.

Pe lângă inspecțiunea Domeniului, d-sa a ținut, ca în tot-dea-una, a vizita și primăria, școlile și bisericile din localitate. Întâmpinat peste tot de primari, învățători, preoți și numeroși săteni, d-l Kalinderu s'a interesat de aprôpe de starea comunei, și a locuitorilor, de mersul învățământului și de starea localurilor, și a împărțit sătenilor și elevilor portretul M. S. Regelui și cărțicele din folositoare bibliotecă a Administrației Domeniului Coronei.

La școlă din Slobozia a fost primit în mod deosebit, și după săvârșirea lecțiunei din clasa a V-a, la care a asistat, a îndemnat pe elevi prin cuvinte căldurose, să urmeze cu stăruință la școlă și să se ostenescă a se instrui, căci învățatura e izvor de adevărată viață. Fiind de față și un număr mare de săteni și sătence, a vorbit și despre trebuința ce se simte tot mai mult, ca femeea Română, să fie luminată, pentru a pute da o bună creștere copiilor. Cu cât aceștia vor fi mai bine crescuți acasă, cu atât învățătorii vor fi mai ușurați și vor pute da elevilor cât mai multe cunoscințe folositoare. De aceea sătenii nu trebuie să se bucure de puțină muncă ce aduc la câmp sau în casă, fetele în vârstă de școlă, ci trebuie să le lase a urmă la școlă regulat, ca și băieții. Ba după terminarea cursului primar să le trimită și la cursul de adulți și să le dea atunci, ca și mai târziu, puțință a citi cărți folositoare, căci numai așa nu vor uita ce au învățat, ci li se va întipări mai bine în minte și vor câștiga noul învățaturii bune. E un mare bine pentru poporele, cari au temel cu sciință de carte, de ore-ce copiii, până să mergă la școlă și

chiar în acest timp, sunt mai aproape de mamă. Și cum va fi purtarea și învățătura ce le va da, bună sau rea, așa vor fi și ei mai târziu, cetățeni buni sau răi. Pilde de rea creștere în familie sunt ca peste tot și aici, și trebuie ca fie-care să caute a a se feri de ele. Mai trebuie ca vorbele, că «așa a fost învățat de acasă», cu cari să întâmpină nenorocirile de asemenea natură, să nu fie numai vorbe goale, ci pornite din o inimă și o minte care să știe a trage folose din pățaniile altora.

Mulțumit de cele constatate, d-l Kalinderu a dispus cu această ocazie să se facă mai multe reparații și îmbunătățiri la școală, să se înzestreze cu material didactic necesar etc.. Învățătorilor și învățătoarelor le a dat gartificații în bani și obiecte, și a ajutat mulți locuitori sărmani, iar pe alții i-a înlesnit a și cum-pără vite.

DIŢ LITERATURA POPORALĂ

Fire-ar maică cum ar fi
Că pe-aici nu pot trăi
Stau în sat, mă fac tâlhar.
Nici prin sat cu omenii
Nici pe deal cu iepurii.

Frunză verde liliac
Măi bădiță, mult 'mă-ești drag.
Învăță-mă ce să fac?
— Bădița te-a învăța bine.
Ia-ți bocceaua, hai cu mine
Și haide într'o pădure.
Unde-a fi pădurea dășă
Acolo să facem casă
Ș'om trăi amândoi bine
Barem o lună de țile.

Foie verde arțaraș
Am iubit un ciobănaș
Mă-aducea brânză și caș,
Dimineța urdă dulce
Mă sărută și se duce.

Frunză verde trei masline
Câte focuri sunt pe lume

Nici un foc nu arde bine
 Cum arde inima 'n mine
 Ca un coptoraș de pâne.
 Las' să ardă, nu-i păcat
 Căci puicuța m'a lăsat.

Murgule, căluțul meu
 Ce ofteți așa din greu?
 Orî ți-e fîome, orî ți-e sete
 Orî ți-e dor de codru verde.
 Orî ți e greu de trupul meu
 De ofteți așa din greu?

Culese din comuna Socca, de A. A. Naum.

Informațiuni.

Administrația Casei Școlilor publică un premiu de 500 lei pentru cea mai bună lucrare dramatică, scrisă anume pentru teatrul sătesc.

Subiectul să fie luat din istoria patriei sau din viața de toate zilele a sătenilor. În tratarea lui autorul să caute a întrupa într'un grai limpede și cu adevărat românesc, idei sănătoșe, sentimente alese și înălțătoare, gânduri de acelea cari înseninază pe unde trec, întăresc sufletele și le îndemnă la fapte bune.

Piesa va avea două sau trei acte. Concurenții vor adresa manuscrisele la Administrația Casei Școlilor, până la 1 Noiembrie 1904, când se va începe cercetarea lucrărilor.

Numele autorului va fi închis într'un plic separat, pe fața căruia va fi scris titlul piesei și o dicătoare din popor.

Opera premiata se va tipări cu cheltuiala Casei Școlilor.

Societăți economice la sate.

Bilanțul societății de împrumut și păstrare „Polocin” din comuna Corni, jud. Tecuci pe anul financiar 1903 - 904:

ACTIV.

Numerar în casă	Lei	39,44
Efecte de primit	„	1.026,—
Cheltueli generale la înființare	„	194,—
Total	„	1.259,44

PASIV.

Cotisațiuni	Lei	349,—
Depuneri spre fructificare	„	693,10
Dobândile	„	79,34
Librete vindute	„	26,—
Total	„	1.259,44

Bibliografii.

D-l Simion I. Mardare învățător în comuna Alibichioi, jud. Tulcea, a scos în broșură o istorioară în 50 pagine, intitulată : *Povestea lui Moș Dumitrache Bețivanul*. Broșura costă numai 0,30 bani și este o citire instructivă și pilduitoare, din care se pot vedea rălele adânci ce aduce băuturile alcoolice, atât bețivului cât și urmașilor lui.

* * *

Ce este oftica și cum să ne apărăm de dânsa? este titlul unei cuvântări, pe care d-l D-r Dumitru Galian, medic de plasă în Județul Putna, a scos-o în broșură. O recomandăm cititorilor noștri cari 'și-o pot procura de la d-l D. Galian, Focșani.

* * *

În editura foii populare «Răvașul» din Cluj (Transilvania), au apărut primele 2 fascicule din *Cărțile săténului Român*, cea cu No. 1, poartă titlul : *schite din popor* de George Stoica și costă numai 0,10 bani ; cea cu No. 2, poartă titlul ; *Păcatele noastre* de Petru Suciș și costă numai 0,15 bani.

Le recomandăm cititorilor noștri.

* * *

În editura tipografieî moderne Gr. Luis din Bucureșci, Str. Academiei, No. 14, a apărut : *Eminescu intim* de D. Teleor, prețul 2 Lei.

* * *

A apărut : **«Crescerea viermilor de mătase»**, a doua ediție, lucrare cu totul completă și bună călăuză pentru crescătorii de viermi de mătase, în care se cuprinde : Cultura dudului, crescerea propriu zisă a viermilor de mătase, alegerea gogoșilor, trasul și depănatul borangicului, vopsitul borangicului în diferite colori etc, de Alexandru Vintilescu, învățător Urziceni-Ialomița. Cartea se găsește la autor cu prețul de 0,50 bani.

* * *

«Psihologia pentru toți» de Th. D. Sperantia. Un exemplar 25 bani
Cu abonament :

5 ex. lei 1
10 » » 2
15 » » 3

Banii și cererile să se adreseze d-lui Sperantia, cu mandat poștal, strada Dorului No. 4, Bucureșci.

Au apărut până acum 9 fascicule.

* * *

A apărut poemul dramatic **„Cuib de șoimi“** de Ion Bistrițeanul.

Acest poem este potrivit atât ca subiect cât și ca ușurință de pus în scenă, pentru teatrele sătesci, și mai ales pentru serbarea de 2 Iulie.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru intinderea invetaturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijlocele legitime, a raspandirii de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinte contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotisația este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru invetatori, preoti rurali si sateni, de cel puțin un leu pe an. Fie-care membru este indatorat oa, in cel d'intaiu an dupa primirea sa, sa faca o se primi in Societate cel puțin alti doi membri noi.

Cererile de inscriere, insoțite de cotisația pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârboviceanu*, strada Sf. Ecaterina, Bucuresol.

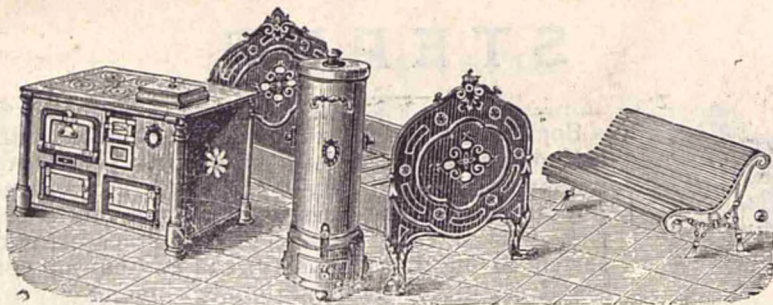
Comitetul. *Președinte*, Ioan Kalinderu, *membru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *nure proprietar, fost senator*. — *Administrador și casier delegat*, Petru Gârboviceanu, *Administrador al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru invetătura poporului român*; — *Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar și inspector școlar* — *Membru*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor Universitar*; I. Dimitrescu Procop., *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *deputat, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *profesor secundar*; Dim. Cecropid, *institutor*. — *Censori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *revisor școlar*.

Membru in scriși și cotisațiunii plătite (Urmare).

Gr. Vasilescu epitrop, (Bucuresci), 2 lei; N. Alexandrescu epitrop, (Bucuresci), 2 lei; Lazăr Popescu paracliser, (Bucuresci), 2 lei; Gr. Georgescu diacon, (Bucuresci), 2 lei; Colonel Ianescu (Bucuresci), 5 lei; Grigore Crișan (Gherghița), 2 lei; Ioan Țară lungă, (Gherghița), 2 lei; Octavian Dan (Gherghița), 2 lei; Dumitru Căpățană (Gherghița), 1 leu; Gh. Naciovici (Gherghița), 1 leu; Ioan Popa Dumitru (Ciumați), 1 leu; Gh. Trică (Gherghița), 1 leu; Drăguici Ioan, (B. Dômnei), 1 leu; Năstase Const. (Gherghița), 1 leu; Nicolae I. Stan (Gherghița), 1 leu; Stoian Panait (B. Dômnei), 1 leu; Lixandru Pavel (B. Dômnei), 1 lei; Zamfir Vlad (B. Dômnei), 1 leu; Anghel Constantinescu (Gherghița), 1 leu; Pr. D. Sachelarie (Gherghița), 1 leu; Petre Constantinescu (Gherghița), 1 leu; Pr. Demetru Popescu (B. Dômnei), 1 leu; Iarian Medrea (B. Dômnei) 2 lei; Coriolan Țapu (Gherghița), 2 lei; C. Răuș, (B. Dômnei), 2 lei; Jean Ular (Gherghița), 2 lei; Lixandru Tudor (Gherghița), 1 leu; Gh. Micu (B. Dômnei), 1 leu; Vasile Rotaru Petre (B. Dômnei), 1 leu; Gh. Em. Manolescu, (Gherghița), 2 lei; Sebastian Oprescu (Gherghița), 2 lei; D-tru Enache (Gherghița), 1 leu; Ilie Constantinescu (Gherghița), 1 leu; Ioan M. Popescu (Gherghița), 1 leu; Ioan Pavel Gherghiceanu (Gherghița), 1 leu; Pițigoiu Constantin (Gherghița), 1 leu.

Numărul membrilor in scriși cu începerea anului 1904 al Societății e de 131; iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vechii membrii, e de 2.997 lei și 75 de bani.

(Va urma in numărul viitor).

FABRICA COMETUL ADOLF SALOMON

Str. Dómei 14, Bucuresci.

Sobe Calorifere. Maşini de bucate.
Mobile de grădină. Paturi şi mobile
de fier.

52-9

Cel mai mare şi vast magazin şi singurul care *vinde estin*.
Dilnic sosesc Incăltăminte Negre şi Colori, pentru Bărbaţi, Dame şi Copii
din propria noastră Fabrică, lucrate de uol.

Preţuri corente la Ghete de Bărbaţi:

de Vax cu Elastic sau Şireturi	Lei 10.95, 11.95, 12.95, 13.95.
» » » Nasturi	» 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.
» Lack cu Elastic sau Şireturi	» 12.95, 13.95, 14.95.
» » » Nasturi	» 13.95, 14.95, 15.95.
» Chevreau cu Elastic	» 12.95, 13.95, 14.95.
» » » Nasturi	» 13.95, 14.95, 15.95.

Preţuri corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Şireturi	Lei 10.95, 12.95, 13.95.
» » » » Botoni	» 11.95, 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.
» » » Colori	» 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.
» Gems cu Nasturi şi Şireturi	» 7.95, 8.95, 9.95.
Pantofi de Chuvreau albi decoltaţi	» 5.95, 6.95.
Idem cu Şireturi şi Nasturi	» 6.95, 7.95, 8.95.
Idem de Lack diferite forme	» 5.95, 6.95, 7.95, 8.95, 9.95.
Rayon de Lingerie pentru Dame şi Bărbaţi	ou preţuri fabulos de estine.
In tot deauna se găseoc mari cantităţi de mánuşl Glacé, Albe, Colori, şi Negre pentru Dame Lei 2.50.	
» Bărbaţi	» 2.95.

Rupendu-se la incercare, se dá altá
pereche.

Magasin la tóte Sesónele, Calea
Victoriei No. 27, alături de Poliţia
Capitala, Bucuresci.

5%
Cupon de reducţie pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistelor vor avé un scădémint de
5% din preţurile însemnate, presentând
cuponul.